

БӨЛІМ: МҰҚАҒАЛИ МАҚАТАЕВ / ӨЛЕҢДЕР

Масақ

ЖАРИЯЛАНДЫ 23.01.2023	ТІРЕК СӨЗДЕР Мұқағали Мақатаев	СІЛТЕМЕ https://bilimger.kz/129805/
--------------------------	-----------------------------------	--

МАСАҚ

Біржола өлген ескі өмір тұмауратқан,
Біржола өшкен ескі жұрт қылау жапқан.
«Әулие тас» атанған жерге келіп,
Басын жаңа қазақтар құрап жатқан...
Асқар-асқар таулардың арасына
Ауыл қонып, үй тұрып, жарасуда.
Жерден өсіп шыққандай жапа-жалғыз,
Алын тас тұр дегенге нанасың ба?
Атамзаман...
Атанып «аруақ қонған»...
Алып жартас мәңгілік салмақтанған.
Жұдырықтай қарт зергер тасты қашап,
Бір тал масақ мүсінін салмақ болған.
Бір тал масақ мүсінін салмақ болған,
Тас ағашпен айнала шарбақталған.
Жұдырықтай қарт зергер құлан ұрып,
Құлып мүшеге оралып, саңлақтанған.
-Мүмкін емес!..
-Мүмкін! Мүмкін! — деді.
Қайыспады қарт зергер іркілмеді.
Тіршілігін тоқыған өрмекшідей,
Алып тастың төсінде бүлкілдеді...
Өлшеусіз өте берді ай, анталар,
Алған ісі болмады аяқталар.
Қалжыраған қарт зергер, қара бала,
Қара тасты қашады, оятты олар.

Ал жылдар өте берді, өте берді,
Алыптан масақ жасау бекер еді...
Әкесі мен баласын алайда бір
Құдірет күш күн сайын жетеледі.
Күн сайын күн батырып, таңды атырды,
Күн сайын жан ауыртты, қан қатырды.
Масақ жоқ.
Алып таста бұжыр-бұжыр,
Әр жерінде әншейін таңба тұрды.
Талай жылдар жөнелді, жоғалтылды,
Талай қашау таусылды, жаңартылды.
Тылсым тасты тыншытпай, тықылдатып,
Адам тұрды, берілмей Адам тұрды.
-Кеш кірді ғой, қайтайық, балам, енді,
Неткен түнек, неғылған жаман еді,-
Деді де шал, шағырмақ шаңқай түсте
Кірпік қақпай тесіліп қала берді.
-Кеш кірді ғой?! —
Баласы жалт қарады,
Қарады, жамандыққа аттамады.
О, сұмдық!
Қос жанары.... қос жанары...
Қалдырыпты зергерді, қарт бабаны.
Шаңқай түс.
Бала үрейлі, таңданады,
Соқыр деуге қимайды, арланады,
Екі қолы ербеңдеп, қайран кеуде
Аттай алмай адым жер қарманады.
-Неғылды, Ата, көрмейсің бе?!
-Неғушы еді, балам-ау, көрмейсің бе?
Басым менің барады, келмейсің бе...
Масақ...
Мәңгі масақ...
Алып масақ...
Қор қылғаны-ай тәңірімнің қалыпқа сап.
Үһ!
Жаным-ай!..
Адамның құдіретін
Түлей тастың алдында анықтасақ...
Тыңда, балам...

Орында...
Өсиетім...
Өтінемін...
Болмағын бас иетін!..
Тас та болса танысып көнетін, білсін,
Сезсін, көрсін Адамның қасиетін.
Ұрпағыңа айт.
Әкеңнен басталғасын,
Әрі қарай жалғансын. тасталмасын.
«Әулие кеп түнеген орын» емес,
Алып бір масақ болсын, тас болмасын!
Ұрпағыңа айт аяқсыз тасталмасын..
Өткен жылдар өшкен жоқ, санада тұр,
Талай сауыт тоздырды дала батыр.
Жалғыз қолды қарт адам тасқа қарай,
Жалғыз ұлын жетектеп бара жатыр.
Өзі тіреп тұрғандай аспан, Айды,
Баяғыдай тәкаппар тас қарайды.
Жалғыз қолды мүгедек қарт зергер жүр
Аманатын атаның тастамайды.
Алып бір масақ жасау арманы еді,
Үшінші ұрпақ ата ісін жалғады енді.
Екінші ұрпақ бір қолын оқ отады,
Бір қолын тыныштыққа жалға берді.
Тағы, міне, күн шығып, таң атуда,
Тағы, міне, жаңа өмір, жаңа тұлға.
Тылсым тасты тілгілеп, масақ жасап,
Үшінші ұрпақ саусағын қанатуда.
...Асқар-асқар таулардың арасында,
Шағын ауыл, шат тұрмыс, барасың ба?
Аспанменен тілдескен алып тасты
Әлі күнге қашауда...
Нанасың ба?
Алып дән бас алады,
Алып тасқа жан бітіп, жасарады.
Адам менен еңбектің символындай
Алып масақ қалайда жасалады.
Зергердің құдіретіне сенемін.
Ұрпақтың адалдығына сенемін...
Мұқағали Мақатаев

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.